

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Σχέσεις μεταξύ γονέων και εφήβων: Η ανάγκη για αυτονομία

Άρθρο της Ε. Καρακίτσου από την ιστοσελίδα www.maxmag.gr (2019) το οποίο έχει συντομευτεί.

Οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των εφήβων και των γονέων τους μεταβάλλονται σε σημαντικό βαθμό κατά τη διάρκεια της εφηβείας, λόγω των αλλαγών που βιώνουν οι έφηβοι και της ανάγκης επαναπροσδιορισμού της ταυτότητάς τους. Η οικογενειακή ζωή δεν είναι πάντα εύκολη κατά την περίοδο της εφηβείας, τόσο για τους γονείς όσο και για τους εφήβους. Η αυτονομία, ως ζήτημα, βρίσκεται στο επίκεντρο των σχέσεων γονέα-εφήβου και παραμένει κρίσιμο για τους εφήβους.

Ο έφηβος εξακολουθεί να χρειάζεται την αγάπη και την υποστήριξη των γονιών του, αλλά επιδιώκει και την αυτονομία του. Σε αυτό το πλαίσιο, οι αντιπαραθέσεις ή οι ρήξεις¹ είναι για τον έφηβο ένας τρόπος να επιβεβαιώσει την ταυτότητά του και τη διαφορετικότητά του. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι ενήλικες να βρίσκονται δίπλα στους εφήβους, να τους ακούνε και να ορίζουν τα σωστά όρια, φροντίζοντας πάντα για την ασφάλειά τους.

Αυτή η επιθυμία για αυτονομία θα αποτελέσει πηγή συζήτησης, διαπραγμάτευσης και σύγκρουσης μεταξύ των γονέων και των εφήβων. Αν και ο έφηβος αναζητά με κάθε τρόπο την αυτονομία του, αναρωτιέται πάντα αν το έχει παρακάνει και αν η συγκρουσιακή του συμπεριφορά δε θα τον κάνει να “χάσει” την αγάπη των γονιών του.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι, ακόμα κι αν επιδιώκεται η αύξηση της αυτονομίας από τους εφήβους, ιδιαίτερα από την ηλικία των 12 έως 18 ετών, η συναισθηματική απόσπαση από τους γονείς τους δεν είναι επιθυμητή για τους εφήβους.

Η έλλειψη σημαντικών σχέσεων, η γονική παραμέληση ή η παρουσία μεγάλων συγκρούσεων βρίσκονται στην καρδιά των πιο σοβαρών προβλημάτων που απειλούν τους νέους, όπως της εγκληματικότητας, των αποπειρών αυτοκτονίας, της κατάχρησης ουσιών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το εκπαιδευτικό συλλ που υιοθετούν οι γονείς θα έχει σημαντικό αντίκτυπο² στην ανάπτυξη του εφήβου.

---

¹ συγκρούσεις

² επίδραση

Το ζήτημα της αυτονομίας θέτει και το θέμα του διαχωρισμού. Σύμφωνα με τους ψυχαναλυτές, ο έφηβος πρέπει να “θρηνήσει” την παιδική του ηλικία, καθώς και όλα όσα συνδέονται με αυτή. Πρέπει να δει τους γονείς του διαφορετικά από ότι τους έβλεπε με τα μάτια ενός παιδιού. Ο έφηβος επιδιώκει να διαχωρίσει τον εαυτό του από τους άλλους και εν προκειμένω³ τους γονείς του και να είναι ένα άτομο με δική του ευθύνη, που ενεργεί και σκέφτεται για τον εαυτό του.

Ο έφηβος, λοιπόν, δεν χρειάζεται μόνο να αισθανθεί αυτόνομος, αλλά έχει ανάγκη παράλληλα να αισθάνεται ασφαλής και «δεμένος» με την οικογένειά του.

A3.Αποφασίζεις να γράψεις μια επιστολή 200-250 λέξεων προς τους γονείς/κηδεμόνες σου, η οποία θα δημοσιευτεί στο σχολικό περιοδικό. Σε αυτή θα υποστηρίξεις με επιχειρήματα την ανάγκη να σου αφήνονται από τους γονείς/κηδεμόνες σου περιθώρια αυτονομίας. Με δεδομένο ότι πρόκειται για κείμενο προς δημοσίευση, φρόντισε να έχει φροντισμένο ύφος και προσφώνηση.

25 μονάδες

B. Λογοτεχνικό κείμενο

Αδέσποτα σκυλιά

Ποίημα του Αργύρη Μαρνέρου. Ποιητική συλλογή «Οι Άρχοντες» (1985)

Ξέρετε τι τιμή τα κάνουνε
Όταν τα ζώα αυτά
Τα ονομάζουμε αδέσποτα
Είναι χωρίς κυρίου
Χωρίς αφεντικά το νιώθετε
Αυτό δεν είναι πια τιμή
Αυτό είναι προνόμιο
Γι' αυτό και κάθε εξουσία
Τους ρίχνει φόλα με ευχαρίστηση

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

---

³ στην περίπτωση αυτή

1. Το ποιητικό υποκείμενο αποδίδει θετικό ή αρνητικό περιεχόμενο στη λέξη «αδέσποτος»; Για ποιο λόγο; Ποιες είναι οι δικές σου σκέψεις σχετικά με την έννοια της ανεξαρτησίας; Στην απάντησή σου να βασιστείς σε στοιχεία του ποιήματος.

ή

2. Να γράψεις ένα δικό σου ποίημα, όπως αυτό που σου δόθηκε, στο οποίο θα δώσεις την οπτική των ίδιων των αδέσποτων σκυλιών (η ποιητική φωνή πλέον θα ανήκει στα σκυλιά). Πρέπει να προσθέσεις δικά σου στοιχεία προσαρμόζοντας το θέμα στις δικές σου ανησυχίες, χωρίς όμως να ξεφύγεις από τη γενική θεματική («αδέσποτος»).

Μονάδες 25